

LAUSUNTO

Lausuntopyyntö: LVM/147/03/2018

Lausunnon antaja: Kouvolan Ammatillinen Aikuiskoulutussäätiö (LY: LY 0161067-9)

Kouvolan ammatillinen aikuiskoulutussäätiö haluaa antaa lausuntonsa hallituksen esitykseen uudeksi laiksi liikenteen palveluista muutoksesta liittyen tieliikenteen kuljettajien ammattipätevyyden sääntelyn muuttamista.

Kuljettajien ammattipätevyys vaatimuksen saavuttamisen tavoitteena on varmistaa, että kuljetusalalle saadaan päteviä ja osaavia sekä vastuullisia kuljettajia. Koulutusmallin etuna on ollut, että alalle tuleville on voitava tarjota alalla vaadittavia tietoja ja taitoja joita ei välttämättä itse työssä saa. Lisäksi koulutuksen tehtävänä on ollut alalle tulevien asenteeseen vaikuttaminen, jotta hän toimisi vastuullisesti ja turvallisesti liikenteessä ja työssään raskaalla kalustolla. Raskaan kaluston kuljettajalta vaaditaan vastuullista ja muita huomioivaa asennetta ja liikenneturvallisuuteen ja työturvallisuuteen panostamista. Suoraan pelkkään kokeeseen tulevan osalta näihin ei voida vaikuttaa, niitä voidaan vain yrittää kokeen kuluessa tarkkailla. Kokeen rajallinen kesto kuitenkin asettaa omat rajoituksensa.

Mikäli muutoksen tavoitteena on vain hakea nopeaa ja edullisempaa mahdollisuutta päästä kuljettajaksi, on vaarana liikenneturvallisuuden vaarantuminen ja alalle soveltumattomien pääseminen.

On erittäin tärkeää määritellä selvät kriteerit ja vaatimukset, missä tapauksessa on mahdollista hakeutua suoraan kokeeseen. On myös määriteltävä, miten monta kertaa kokeen voi uusia ja mitä sitten tapahtuu, jos se ei uusinnassa mene läpi. Koe on hyvä vaihtoehto esimerkiksi sellaisten maahanmuuttajien tapauksessa, jos he ovat jo työskennelleet alalla omassa kotimaassaan ja haluavat osoittaa osaamisensa Suomessa ja saada siten oikeudet toimia täällä samalla alalla.

Mikäli suoraan kokeeseen tuleminen ja uusinnan kriteereitä ei ole määritelty selkeästi ja yksiselitteisesti, se johtaa yrittäjiin, jotka yrittävät jatkuvasti uudestaan eri paikkakunnilla. Tämä voi tuottaa alalle kuljettajia joilla ei ole alalla vaadittavaa osaamista eikä asennetta.

Koevaihtoehto on hyvä koulutusvaihtoehtojen rinnalla sellaisissa tapauksissa, joissa on mahdollista todeta muuta kautta hankittu osaaminen, kunhan selkeät kriteerit on laissa määritelty, ja jos ne täyttyvät on mahdollista mennä kokeeseen. Tämä vähentää päällekkäistä koulutusta ja nopeuttaa alalle pääsyä muttei vaaranna tiellä liikkujien turvallisuutta.

Koevaihtoehto on oppilaitokselle hyvä toteuttaa näyttönä, jossa pystytään testaamaan suorittajan ammatillista osaamista ja ajoneuvon käsittelyä ja siten on myös hyvin nykyisen ammatillisen koulutuksen hengen mukaista.

Ehdotuksessa oleva näkemys, että ammattipätevyyskoevaihtoehto voitaisiin toteuttaa alan ammatillista koulutusta antavissa oppilaitoksissa, joita Opetushallituksen työelämätoimikunta valvoo, on mielestämme perusteltu ja järkevä. Näin ollen varmistuisi myös, että opiskelijat jotka suorittavat ammattipätevyyden osana tutkintoa ja suorittaja joka tulee suoraan tutkintoon ovat saman arvoisessa asemassa suhteessa ammattipätevyyden suorittamiseen.

Jotta laatutasoa tutkinnoissa voidaan pitää yllä, ei ole perusteltua poistaa lupavaatimuksia koulutuskeskuksiksi haluavilta. Siihen tehtävään on sitouduttava ja vaadittava, että tutkintoja vastaanottavilla on riittävän osaava henkilöstö ja kalusto. Kriteereiden pitää olla samanlaiset erilaisten lupien haltijoille.

Kouvolassa 13.6.2018

Aikuiskoulutuskeskus Kouvola

Leena Kaivola
Rehtori, toimitusjohtaja

Kalle Sarlund
Vararehtori, toimialapäällikkö